

چاپلوسی، بارزترین ویژگی مسئولین سیاسی

۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۲ ساعت ۱۳:۲۲

ویژگی افرادی که شاه آنها را به عنوان مسئولین سیاسی انتخاب می‌کرد، علاوه بر غربگرائی، تبعیت از شاه و منویات او بود. به عبارتی افراد گماشته شده در سمت‌های مختلف به خوبی آگاه بودند در صورت هر گونه مخالفتی با شاه از سمت خود برکنار می‌شوند. این موضوع لزوم چاپلوسی در برابر شاه را پررنگ می‌کرد. از این رو فرهنگ سیاسی حکومت پهلوی فرهنگی کاملاً متملقانه و انتقادناپذیر بود.

تملق و چاپلوسی یکی از ویژگی‌های بارز رجال عصر پهلوی بوده است. در اولین سند امروز می‌بینیم که «پروفسور عدل» دبیر کل حزب مردم در سال ۱۳۴۲ چگونه این ویژگی مذموم را از خود نشان داده است. سند زیر علاوه بر نشان دادن روحیه‌ی آقای عدل، اختلافات و دسته‌بندی‌های درون حزب مردم را نیز نشان داده است.

شماره : ۲۲۵ / بخش ۳۱۲ - اداره یکم عملیات تاریخ : ۲۲/۲/۱۰
موضوع : حزب مردم

پروفسور عدل دبیر کل حزب مردم اظهار داشته است علت واقعی استعفای من این بود که پس از نطق شاهنشاه در کنگره کشاورزان پیرامون عدم پیروزی نقش احزاب نظر معظم له را درباره ادامه فعالیت‌های حزبی بدانم به این معنی که مخصوصاً استعفا دادم و قصد اصلی من این بود که اگر اعلیحضرت علت استعفایم را پرسیدند استعفایم را پس بگیرم ولی اگر برای ایشان بی تفاوت بود دیگر گرد فعالیت حزبی نگردم و چون اتفاقاً اعلیحضرت در این مورد از من توضیح خواستند و من استنباط کردم که ایشان مایل به ادامه فعالیت من در حزب مردم هستند استعفای خود را پس گرفتم. محسن موقر افزود که پروفسور عدل همچنین گفت که وی قلباً و باطناً مایل به ادامه کار در حزب مردم نیست زیرا او مانند آقای علم خیال نخست

وزیری ندارد که احتیاجی به دار و دسته داشته باشد و ادامه این کار جز ائتلاف وقت برای او خاصیتی نخواهد داشت ولی منتظر امر صریح اعلیحضرت است که از این کار معافش دارند. پروفسور عدل همچنین از عدم پرداخت تعهدات مالی و حق عضویت از طرف اعضای حزب اظهار نارضایتی کرد و گفت اگر این وضع ادامه پیدا کند حتی قبل از انتخابات آینده یا حزب را منحل خواهم کرد و یا شخصاً برای همیشه و به طور کاملاً جدی از رهبری حزب استعفا خواهم داد. ناگفته نماند که به مناسبت نزدیکی انتخابات رفت و آمد به حزب مردم بیشتر

شده و افراد حزب به مسائل حزبی توجه و علاقه بیشتری پیدا کرده‌اند ولی جز عده بسیار معدود بقیه حاضر نیستند تعهدی را که از لحاظ مالی در قبال حزب دارند انجام بدهند و حق عضویت خود را بپردازند و به همین جهت پرداخت مال الاجاره کلوب حزب به تعویق افتاده و موجر این ساختمان پروسور عدل و مهندس سعید هدایت را سخت تحت فشار قرار داده است.

از حزب مردم این نکته نیز قابل ذکر است که اخیراً در زعمای حزب این فکر پیش آمده است که مهندس سعید هدایت قائم مقام دبیر کل حزب به کار اداره امور یک حزب سیاسی نمی‌خورد و عده‌ای در خفا مشغول فعالیت هستند تا او را معزول و کس دیگری را به جایش انتخاب کنند. این عده روی جانشینی قائم مقام فعلی حزب هنوز توافق نکرده‌اند و فعلاً روی دو نفر بیشتر از سایرین بحث است که اولی مهندس جفرودی و دومی دکتر دفتری است. اعتقاد عمومی بر اینست که مهندس جفرودی قائم مقام مناسب و پرکار و مطلقاً برای دبیر کلی حزب خواهد بود ولی اشکال بر سر اینست که نخست وزیر فعلی با او موافق نیست و بیم آن می‌رود که انتخاب او به این سمت سبب جدائی بیشتر دولت و حزب بشود.

بخش باپگانی

به پرونده حزب مردم ضمیمه و باپگانی شود. تاجی

